

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul Deciziei Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind procedura de informare pentru furnizorii de servicii intermediare

I. Introducere

Proiectul de decizie supus procedurii de consultare publică are ca temei prevederile art. 5 din Legea nr. 50/2024 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale), precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic.

În considerarea prevederilor indicate anterior, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (*ANCOM* sau *Autoritatea*) a inițiat procedura de consultare publică a primei versiuni a proiectului. Proiectul de decizie a fost consultat în perioada 05.03.2024 - 08.04.2024, ocazie cu care au fost primite observații din partea a trei respondenți.

Ca urmare a observațiilor primite, Autoritatea propune o nouă versiune a proiectului de decizie, simplificată față de abordarea inițială.

Anul 2022 a fost și va rămâne unul de referință în domeniul serviciilor digitale, în contextul în care acesta s-a evidențiat prin adoptarea, la nivel european, a Regulamentului (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE¹ (denumit, în continuare, *Regulamentul privind serviciile digitale*), act juridic cu caracter obligatoriu în privința tuturor elementelor sale și cu aplicabilitate directă în toate statele membre ale Uniunii Europene, care a intrat, pe deplin, în vigoare la data de 17 februarie 2024. În condițiile în care inovațiile au cunoscut un trend ascendent în ultimii ani ca urmare a comportamentului și preferințelor de consum ale utilizatorilor, ale căror decizii sunt influențate din ce în ce mai mult de progresul tehnologic și orientarea către mediul online, activități semnificative din diverse sectoare au ajuns să fie desfășurate în mediul online. Această schimbare de paradigmă are o serie de beneficii, dar pot fi semnalate și riscuri. Actul legislativ european este menit să asigure un mediu online sigur și previzibil, stabilind în acest sens reguli pentru furnizorii de servicii intermediare, creând premisele necesare apariției și dezvoltării serviciilor digitale inovatoare și promovând în același timp responsabilitatea online, în vederea protejării drepturilor fundamentale ale utilizatorilor.

¹ [Regulament - 2022/2065 - RO - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

În scopul implementării legislației europene, a fost elaborată Legea nr. 50/2024 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale), precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic. Actul normativ a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 232 din 19 martie 2024. Prin actul normativ indicat anterior, Autoritatea este desemnată coordonator al serviciilor digitale (denumită în continuare *DSC*), conform prevederilor exprese prevăzute în cuprinsul acestuia. Rolul de coordonator al serviciilor digitale este unul important în economia aplicării actului legislativ european și a normei naționale elaborate pentru aplicarea acestuia.

Totodată, prin actul normativ adoptat pe plan național a fost instituită în sarcina furnizorilor de servicii intermediare obligația de a transmite ANCOM o informare al cărei scop este acela de a facilita comunicarea eficientă cu privire la obligațiile ce le revin conform Regulamentului privind serviciile digitale. Această soluție legislativă a fost adoptată întrucât, astfel cum se reține în Expunerea de motive la proiectul de lege, *„Una din problemele constatate de-a lungul timpului a fost lipsa informațiilor și/sau a datelor referitoare la identificarea în concret a acelor întreprinderi ce sunt furnizori de servicii intermediare și care sunt stabilite în România, în lipsa unei obligații generale de informare cu privire la începerea activității. Într-o anumită măsură aceste date ar fi trebuit cunoscute în contextul art. 5 din Legea nr. 365/2002 (text ce este în acord cu art. 5 din Directiva 2000/31/CE). Cu toate acestea, deși există obligația de a publica o serie de date și/sau informații, existența acestora ori menținerea acestora în actualitate a constituit o preocupare constantă a tuturor instituțiilor sau autorităților publice ce dețin calitatea de autorități de supraveghere a anumitor sectoare ori domenii de activitate, întrucât nu a existat și o obligație de informare ce să fie respectată de către furnizorii de servicii ale societății informaționale.”*

Regulamentul privind serviciile digitale conține o serie de obligații ce trebuie respectate de furnizorii de servicii intermediare, dar, pentru ca acest lucru să fie eficient și pentru ca ANCOM, în calitate de DSC la nivelul statului român, să poată asigura supravegherea respectării regulamentului de către furnizorii de servicii intermediare stabiliți în țara noastră², în cel mai eficient mod posibil, este necesară, înainte de toate, identificarea și cunoașterea furnizorilor de servicii intermediare, respectiv a datelor de contact. În acest fel se cunosc datele necesare pentru a se asigura relația între furnizorul de servicii intermediare și celelalte instituții cu atribuții în domeniu (coordonatorul serviciilor digitale sau autoritățile relevante ce dispun măsuri cu privire la eliminarea conținutului ilegal) ori cu destinatarul serviciului.

În lipsa acestei transparențe, obiectivele urmărite prin Regulamentul privind serviciile digitale sunt zădărnice ori devin greu aplicabile, deoarece nu se cunosc suficiente date despre furnizorii de servicii intermediare. Prin urmare, pentru protecția drepturilor destinatarilor serviciilor³ prestate de furnizorii de servicii intermediare este necesară asigurarea unei transparențe menite să asigure, în primul rând, o punte de comunicare directă între cei care furnizează serviciul în cauză și destinatari.

² Conform art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 50/2024.

³ Sintagma *„destinatar al serviciului”* este definită conform art. 3 lit. b) din Regulamentul (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE.

Autoritatea este îndrituită, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 50/2024, să stabilească, prin decizie, forma, conținutul și condițiile în care trebuie realizată informarea prevăzută la art. 5 alin. (1) din același act normativ. Intră în sfera de interes entitățile care furnizează unul dintre serviciile cuprinse în aria de aplicare a Regulamentului privind serviciile digitale, adică servicii intermediare care constau în servicii cunoscute sub denumirea de „simplă transmitere” („mere conduit”), „stocare în cache” („caching”) și „găzduire” („hosting”). Aceste categorii sunt împărțite, la rândul lor, în subcategorii.

Informarea urmărește transparentizarea activității furnizorilor de servicii intermediare din România, în sensul prevederilor Legii nr. 50/2024, astfel încât aceasta să deservească unei comunicări eficiente, dar care va permite și o mai bună cunoaștere a dimensiunii pieței în care acești furnizori activează, a tendințelor către care aceasta converge. Nu în ultimul rând este esențială și supravegherea eficientă din partea de către ANCOM, în calitate de DSC.

Drept urmare, în vederea îndeplinirii obiectivelor sale, respectiv a realizării unei evidențe a furnizorilor de servicii intermediare, la nivel național și implicit european, și valorificând experiența dobândită ca urmare a aplicării legislației secundare în domeniile sale de competență, prin proiectul de decizie propus consultării publice, revizuit față de forma sa inițială, ANCOM urmărește cunoașterea pieței în condiții de transparență.

Ca o primă diferență față de versiunea inițială a proiectului, în cazul serviciilor de găzduire a fost particularizată activitatea ce prezintă un anumit grad de interes pentru ANCOM. Astfel, în versiunea actuală a proiectului de act normativ, Autoritatea consideră că informarea trebuie să fie transmisă doar de furnizorii de servicii de găzduire care pun la dispoziție infrastructura tehnică de stocare necesară furnizării serviciului. În acest fel, sunt în afara obligației de transmitere a informării acele categorii de entități (sau activități) care ar putea fi considerate ca servicii de găzduire în sens larg, dar care nu pun la dispoziție infrastructura tehnică de stocare necesară furnizării serviciului.

De remarcat însă că în context trebuie ținut cont și de prevederile recitalului (13) din Regulamentul privind serviciile digitale, unde găsim o serie de informații ce ne pot clarifica într-o oarecare măsură cu privire la natura furnizorilor de servicii intermediare ce ar trebui să parcurgă procedura de informare:

*„[...] Platformele online, cum ar fi rețelele sociale sau platformele online care le permit consumatorilor să încheie contracte la distanță cu comercianții, ar trebui să fie definite ca furnizori de servicii de găzduire care nu numai că stochează informațiile furnizate de destinatarii serviciului la cererea acestora, ci și diseminează aceste informații publicului, la cererea destinatarilor serviciului. **Cu toate acestea, pentru a se evita impunerea unor obligații prea generale, furnizorii de servicii de găzduire nu ar trebui să fie considerați platforme online în cazul în care diseminarea către public este doar o caracteristică minoră și pur auxiliară care este legată intrinsec de alt serviciu sau o funcție minoră a serviciului principal, și respectiva caracteristică sau funcție nu poate fi utilizată, din motive tehnice obiective, independent de acest alt serviciu sau de serviciul principal, iar integrarea respectivei caracteristici sau funcții nu constituie un mijloc de a eluda normele prezentului regulament aplicabile platformelor online. De exemplu, secțiunea de comentarii a unui ziar online ar putea constitui o astfel de caracteristică, în cazul în care este evident că este auxiliară serviciului principal, care constă în publicarea de știri sub responsabilitatea editorială a editorului.***

În schimb, stocarea de comentarii într-o rețea socială ar trebui considerată un serviciu de platformă online, în condițiile în care este evident că aceasta nu este o caracteristică minoră a serviciului oferit, chiar dacă este auxiliară publicării postărilor destinatarilor serviciului. În sensul prezentului regulament, serviciile de „cloud computing” sau serviciile de găzduire web nu ar trebui să fie considerate platforme online în cazul în care diseminarea anumitor informații către public constituie o caracteristică minoră și auxiliară sau o funcție minoră a unor astfel de servicii. În plus, serviciile de „cloud computing” și serviciile de găzduire web, atunci când servesc drept infrastructură, cum ar fi serviciile subiacente de stocare de infrastructură și de calcul ale unei aplicații bazate pe internet, ale unui site web sau ale unei platforme online, nu ar trebui să fie considerate, în sine, ca diseminând către public informații stocate sau prelucrate la cererea unui destinatar al aplicației, al site-ului web sau al platformei online pe care o găzduiește.”

Astfel, toate serviciile în cazul cărora funcția sau caracteristica de diseminare către public reprezintă o caracteristică minoră și pur auxiliară a altui serviciu ori o funcționalitate minoră a serviciului principal, care nu poate fi utilizată independent din motive tehnice obiective, nu intră în aria de interes a prezentului proiect de decizie, subiecții de drept vizați de prevederile proiectului fiind doar furnizorii „tradiționali” de servicii de „simplă transmitere” („mere conduit”), „stocare în cache” („caching”) și „găzduire” („hosting”)⁴, astfel cum sunt prezentați la pct. B din Anexa la proiect.

Abordarea de mai sus este propusă deoarece unul din scopurile Regulamentului privind serviciile digitale este un spațiu digital mai sigur, obiectiv ce poate fi atins în condițiile în care se cunosc actorii ce operează pe o piață.

II. Obiectul reglementării

Prin proiectul de decizie supus consultării publice se urmărește, în principal:

Stabilirea procedurii de informare a Autorității

În contextul prevederilor Legii nr. 50/2024, dar și ale celor cuprinse în actele normative din domeniul conexe activității ANCOM, procedura de informare a Autorității cu privire la furnizarea de servicii intermediare propusă se limitează la o simplă informare cu titlu declarativ din partea furnizorilor de servicii intermediare care îndeplinesc, în mod cumulativ, condițiile prevăzute la art. 3 din proiectul de decizie supus consultării publice, fără a reprezenta așadar vreo formă de autorizare. Se respectă astfel atât Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă, cât și Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic, republicată, cu modificările ulterioare.

⁴ A se avea în vedere că în cazul serviciilor de găzduire sunt de interes pentru ANCOM doar acele categorii de furnizori care pun la dispoziție infrastructura tehnică de stocare și/sau de conectivitate necesară furnizării serviciului.

Prevederile deciziei se vor aplica atât furnizorilor de servicii intermediare existenți la data intrării în vigoare a Legii nr. 50/2024 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2065 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 octombrie 2022 privind o piață unică pentru serviciile digitale și de modificare a Directivei 2000/31/CE (Regulamentul privind serviciile digitale), precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic și a actului normativ elaborat de ANCOM în aplicarea acesteia, cât și celor care încep furnizarea, după intrarea în vigoare a normelor, a cel puțin unuia dintre serviciile digitale care se circumscrie serviciilor de „simplă transmitere” („mere conduit”), serviciilor de „stocare în cache” („caching”) sau serviciilor de „găzduire” („hosting”)⁵.

Astfel, prezentul proiect propune, în cadrul art. 4, ca furnizorii de servicii intermediare să transmită ANCOM o informare care conține datele necesare identificării furnizorului de servicii intermediare și comunicării eficiente cu acesta.

Ținând seama de dispozițiile legale în vigoare prevăzute în acte normative conexe activității ANCOM care au drept scop principal simplificarea condițiilor la nivelul administrației publice centrale, prin proiect se prevede și posibilitatea ca ANCOM să acceseze, în baza consimțământului expres al furnizorului de servicii intermediare, în bazele de date administrate conform atribuțiilor legale de alte autorități sau instituții publice, informațiile necesare identificării furnizorului și a reprezentantului legal al acestuia.

Potrivit art. 5 din Legea nr. 50/2024, informarea se transmite în termen de 45 de zile de la data începerii furnizării serviciilor. Această abordare subliniază respectarea cerințelor ce stabilesc că nu este necesară vreo formă de autorizare înainte de începerea activității propriu-zise. Pe de altă parte, așa cum am menționat anterior, informarea din partea furnizorului de servicii intermediare are rol declarativ.

III. Consultarea publică

Proiectul de decizie este supus consultării publice pentru o perioadă de 10 de zile. La stabilirea acestui termen se are în vedere și faptul că o primă versiune a proiectului de decizie a mai fost consultat public anterior⁶, forma curentă a proiectului fiind una simplificată față de versiunea anterioară.

⁵ Idem.

⁶ <https://www.ancom.ro/formdata-269-49-453>